

Лук'янова Лариса Борисівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-0982-6162>

Аніщенко Олена Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-6145-2321>

Баніт Ольга Василівна – доктор педагогічних наук, старший дослідник, провідний науковий співробітник відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
ORCID iD: <http://orcid.org/0000-0001-9002-6439>

Радомський Ігор Петрович – кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-2452-0898>

Самко Алла Миколаївна – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-0785-0510>

ХРОНОЛОГІЯ ФАКТІВ І ПОДІЙ З ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ В УКРАЇНІ (1991 – 2022 РР.)

Хронологію фактів і подій з історії розвитку освіти дорослих в Україні у період незалежності було зібрано, систематизовано, укладено науковцями відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України у рамках дослідницької роботи з підготовки матеріалів до експозиції Музею освіти НАПН України (2022 р.). Було опрацьовано документи загальнодержавного, регіонального та місцевого масштабів, що стосуються безпосередньо освіти дорослих (формальної, неформальної та інформальної), і ті, що є дотичними до цієї сфери, які відіграли важливу роль у її розвитку.

У публікації представлено проміжну версію хронології. У подальшому документ буде доповнюватися, його зміст уточнюватиметься. В оновленій версії, зокрема, будуть виокремлено факти і події з історії розвитку корпоративної освіти, професійної підготовки андрагогів в Україні тощо.

- 24.08.1991 р. Ухвалено «Акт проголошення незалежності України». *Проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – УКРАЇНИ.*
- 12.10.1991 р. Утворено громадську культурно-просвітницьку організацію «Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка».
- 17.03.1993 р. Затверджено Порядок направлення на стажування лікарів і їх наступного допуску до лікарської діяльності: наказ Міністерства охорони здоров'я України № 48.
- 11.05.1993 р. Затверджено Положення про стажування викладачів вищих навчальних закладів на підприємствах, в організаціях, наукових установах та навчальних закладах: наказ Міністерства України №132.
- 22.07.1993 р. Затверджено Положення про деякі заходи безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників: наказ Міністерства охорони здоров'я України № 166.
- 03.11.1993 р. Затверджено Державну національну програму «Освіта» («Україна XXI століття»): постанова Кабінету Міністрів України № 896.
- 24.11.1993 р. Створено Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України (20.09.2018 р. перейменовано на Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України).
- 1993 р. Інститут геронтології (Київ) увійшов до складу Відділення теоретичної та профілактичної медицини Академії медичних наук України як центр комплексного вивчення процесів старіння, що організовував і координував наукову й медико-соціальну діяльність з проблем геронтології та геріатрії в Україні.
- 08.06.1995 р. Укладено Конституційний договір між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України № 1к/95-ВР.
- 1995 р. Створено Фонд розвитку громадських організацій «Західноукраїнський ресурсний центр» (ЗУРЦ) (*ініціатива п'ятнадцяти громадських організацій широкого спектру зацікавлень у Львові*).
- 19.02.1996 р. Затверджено Загальне положення про центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ та організацій: постанова Кабінету Міністрів України № 224.
- 28.06.1996 р. Ухвалено Конституцію України (на 5-й сесії

- 04.02.1998 р. Верховної Ради України 2-го скликання).
Ухвалено Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» № 75/98-ВР.
- 10.02.1998 р. Ухвалено Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» № 103/98-ВР.
- 27.05.1998 р. Схвалено Концепцію державних стандартів професійно-технічної освіти: рішення Колегії МОН України та Міжгалузевої ради з професійно-технічної освіти при Кабінеті Міністрів України.
- 03.08.1999 р. Затверджено Основні напрями розвитку трудового потенціалу в Україні на період до 2010 року: Указ Президента України № 958/99.
- 03.12.1999 р. Ухвалено Закон України «Про ратифікацію Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні» № 1273-XIV.
- 21.03.2000 р. Унормовано державну підтримку клубних закладів: Указ Президента України № 485/2000.
- 26.07.2000 р. Схвалено Заходи щодо реалізації Стратегії реформування системи державної служби в Україні на 2000 – 2001 роки: Указ Президента України № 925/2000.
- 17.11.2000 р. Затверджено Положення про республіканський (Автономної Республіки Крим), обласні та Київський і Севастопольський міські інститути післядипломної педагогічної освіти: наказ МОН України № 538.
- 20.12.2000 р. Затверджено Концепцію розвитку дистанційної освіти в Україні (МОН України).
- 2000 р. Започатковано проведення щорічних Міжнародних «Тижнів освіти дорослих» в Україні (ініціатива Всеукраїнського координаційного Бюро Міжнародної громадсько-державної програми «Освіта дорослих України»).
- 24.01.2001 р. Затверджено Заходи щодо сприяння підприємствам в організації професійного навчання кадрів на виробництві: розпорядження Кабінету Міністрів України № 13-р.
- 26.03.2001 р. Затверджено Положення про професійне навчання працівників на виробництві: Наказ Міністерства праці та соціальної політики, МОН України № 127/151.
- 08.08.2001 р. Затверджено Наукову програму дослідження розвитку державної служби та вдосконалення кадрового забезпечення державного управління: постанова Кабінету Міністрів України № 953.
- 20.12.2001 р. Затверджено Концепцію екологічної освіти в Україні: Рішення Колегії МОН України № 13/6-19.
- 11.04.2002 р. Затверджено Концепцію розвитку післядипломної освіти в Україні: рішення колегії Міністерства освіти і науки України, протокол № 3/5-4.
- 17.04.2002 р. Затверджено Національну доктрину розвитку

- освіти: Указ Президента України № 347/2002.
- 10.02.2003 р. Набув чинності наказ Міністра Оборони України, МОН України, МОЗ України «Про удосконалення системи підготовки офіцерів медичної служби запасу» № 31/68/53.
- 04.12.2003 р. Затверджено Концепцію розвитку економічної освіти в Україні: рішення Колегії МОН України № 12/7-4.
- 05.07.2004 р. Затверджено Концепцію розвитку професійно-технічної (професійної) освіти в Україні (МОН України, АПН України).
- 09.08.2004 р. Затверджено Положення про післядипломну освіту лікарів ветеринарної медицини в Україні: наказ Державного департаменту ветеринарної медицини №93.
- 16.12.2004 р. Затверджено Положення про регіональний центр підвищення кваліфікації: постанова Кабінету Міністрів України № 1681.
- 31.12.2004 р. Затверджено Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти в Україні та її інтеграції в європейський освітній простір: наказ МОН України № 998.
- 20.03.2006 р. Схвалено Концепцію розвитку системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників на період до 2010 року: розпорядження Кабінету Міністрів України №158-р.
- 03.04.2007 р. Створено відділ андрагогіки Інституту педагогіки і психології професійної освіти АПН України (з 2008 р. – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України): наказ ІППО АПН України № 88-к від 03 квітня 2007 р.; постанова Президії АПН України «Про затвердження назв відділів і структури Інституту ...» №1-7/3-88 від 28 березня 2007 р. До 03.04.2007 р. функціонував відділ дидактики професійної освіти.
- 23.05.2007 р. Затверджено Примірне положення про клубний заклад: наказ Міністерства культури і туризму України №35.
- 23.11.2007 р. Набув чинності наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою» № 742.
- 2008 р. Створено Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Академії педагогічних наук України (до 2008 р. – Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України).
- 2008 р. Створено Відділення професійної освіти і освіти дорослих у структурі Академії педагогічних наук України (АПН України) (реорганізовано Відділення педагогіки і психології професійно-технічної освіти АПН України).
- 03.03.2009 р. Оприлюднено, обговорено та схвалено проєкт авторської «Концепції освіти дорослих» (Л. Лук'янова,

- Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України) на засіданні бюро Відділення професійної освіти і освіти дорослих АПН України.
- 2009 р. Започатковано видання збірника наукових праць «Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи» (наукове фахове видання у галузі «Педагогічні науки») (ініціатива відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України).
- 2009 р. Опубліковано авторську «Концепцію розвитку освіти дорослих в Україні» (Л. Сігаєва, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України).
- 27.08.2010 р. Схвалено Концепцію Державної цільової програми розвитку професійно-технічної освіти на 2011-2015 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України № 1723-р.
- 06.10.2010 р. Затверджено Типове положення про атестацію педагогічних працівників: наказ Міністерства освіти і науки України № 930.
- 03.11.2010 р. Затверджено Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики: Постанова Кабінету Міністрів України № 996.
- 03.11.2010 р. Затверджено Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації: Постанова Кабінету Міністрів України № 996.
- 10.12.2010 р. Створено Всеукраїнську громадську організацію «Консорціум закладів післядипломної освіти» (*ініціатива ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України*).
- 2010 р. Старт діяльності Представництва Інституту міжнародного співробітництва Німецької асоціації народних університетів (DVV International) в Україні.
- 2010 р. Здійснено моніторинг потреб соціально вразливих і маргіналізованих груп у сфері освіти дорослих в Полтавській та Львівській областях (Україна).
- 23.11.2011 р. Затверджено «Національну рамку кваліфікацій» (Україна).
- 2011 р. Опубліковано авторську «Концепцію освіти дорослих в Україні» (Л. Лук'янова, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України) (у 2016 р. здійснено друге перевидання).
- 12.01.2012 р. Ухвалено Закон України «Про професійний розвиток працівників» № 4312-VI.

- 01.02.2012 р. Схвалено Стратегію державної кадрової політики на 2012–2020 роки: Указ Президента України №45/2012.
- 5.07.2012 р. Ухвалено Закон України «Про зайнятість населення» № 5067-VI.
- 24.01.2013 р. Затверджено Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів: наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 48.
- 20.03.2013 р. Затверджено «Порядок видачі ваучерів для підтримання конкурентоспроможності осіб на ринку праці» (Україна).
- 25.04.2013 р. Затверджено «Положення про дистанційне навчання»: наказ МОН України № 466.
- 15.05.2013 р. Затверджено Порядок підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями: постанова Кабінету Міністрів України № 340.
- 20.05.2013 р. Затверджено Порядок розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів: постанова Кабінету Міністрів України № 363.
- 25.06.2013 р. Схвалено Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України № 344/2013.
- 14.08.2013 р. Затверджено галузеву Концепцію розвитку неперервної педагогічної освіти: наказ МОН України № 1176.
- 23.10.2013 р. Затверджено Порядок проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України № 819.
- 16.12.2013 р. Затверджено нормативно-правові акти щодо підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями: наказ Мінсоцполітики України № 875/1776.
- 18.12.2013 р. Схвалено Концепцію Державної цільової програми соціальної і професійної адаптації військовослужбовців, які підлягають звільненню, та осіб, звільнених з військової служби, на період до 2017 року: розпорядження Кабінету Міністрів України № 1068-р.
- 30.04.2014 р. Затверджено Порядок підвищення кваліфікації педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів: наказ МОН України № 535.
- 10.06.2014 р. Оприлюднено проект Закону України «Про післядипломну освіту».
- 01.07.2014 р. Ухвалено Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII. *Зокрема, ст. 60 унормовано обов'язковість*

- післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників в Україні і за кордоном.*
- 17.07.2014 р. Затверджено Порядок видачі та форм документів про підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями»: наказ Мінсоцполітики України від № 477.
- 16.09.2014 р. Верховна Рада України та Європейський Парламент синхронно ратифікували Угоду про Асоціацію між Україною та ЄС – Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони.
- 04-06.
11.2014 р. Форум до Міжнародних Днів освіти дорослих в Україні «Європейський Союз – Україна: освіта дорослих» (м. Київ, Україна) (ініціатива Представництва DVV International в Україні у співпраці з НАПН України).
- 05.11.2014 р. Підписано Меморандум про співпрацю DVV International в Україні з Національною академією педагогічних наук України (м. Київ, Україна).
- 2014 р. Затверджено «Стратегію розвитку навчання дорослих у Яворівському районі на 2014 – 2020 рр.» (Яворівський р-н, Львівська обл., Україна).
- 2014 р. Розроблено «Стратегію розвитку сільських центрів освіти дорослих у Сколівському районі Львівської обл.» (Сколівський р-н, Львівська обл., Україна).
- 16.03.2015 р. Затверджено Інструкції про порядок присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій військовослужбовцям та працівникам Збройних Сил України медичних і фармацевтичних спеціальностей: наказ Міністерства оборони України № 115
- 09.04.2015 р. Ініційовано громадське обговорення проекту Положення про післядипломну освіту у сфері вищої освіти України (МОН України).
- 13.05.2015 р. Створено Громадську спілку «Українська асоціація освіти дорослих» (м. Київ, Україна).
- 22.05.2015 р. Проведено I Всеукраїнську виставку – презентацію «Післядипломна педагогічна освіта в контексті сучасних цивілізаційних змін» (організатори: НАПН України, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», Київський міський будинок учителя).
- 24.09.2015 р. Схвалено Методичні рекомендації щодо критеріїв оцінювання професійних знань, умінь і навичок, переліку засобів вимірювання професійних знань, умінь і навичок, анкет самооцінювання за результатами неформального професійного навчання.
- 09.2015 р. Здійснено заповнення онлайн анкети ЮНЕСКО щодо імплементації Беленських рамок дій, прийнятих

- на VI Міжнародній конференції ЮНЕСКО з освіти дорослих CONFINTEA VI (грудень 2009 р.), для підготовки проекту Національного звіту з даними до 3-го Глобального звіту з навчання і освіти дорослих (GRALE III) (виконавці: відділ андрагогіки ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України, Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України на підставі листа МОН України «Щодо Беленських рамок дій» №1/11 від 09.09.2015 р.).
- 5-10.10.2015 р. Міжнародні Дні освіти дорослих на Львівщині (Львівська область, Україна).
- 10.12.2015 р. Ухвалено Закон України «Про державну службу» № 889-VIII.
- 14.12.2015 р. Затверджено Інструкцію про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу: наказ МОН України, Міністерства оборони України № 719/1289.
- 24.12.2015 р. Затверджено Положення про організацію післядипломної освіти працівників Національної поліції: наказ Міністерства внутрішніх справ України № 1625.
- 2015 р. Започатковано видання практико орієнтованого журналу «Територія успіху» (2015 – як додаток до збірника наукових праць «Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи», з 2016 – самостійне видання (ініціатива ГС «Українська асоціація освіти дорослих» (м. Київ, Україна) за сприяння Інституту з міжнародного співробітництва Німецької асоціації народних університетів (DVV International) (Бонн, Німеччина).
- 2015 р. Розроблено авторську «Концепцію регіону, що навчається (Запорізька область)» (С. М. Прийма, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь, Україна).
- 2015 – 2016 рр. Здійснено моніторинг освітніх потреб дорослого населення Запорізької обл. (ініціатива Науково-методичного центру освіти дорослих МДПУ імені Богдана Хмельницького у співпраці з Центром соціологічних досліджень МДПУ імені Богдана Хмельницького та Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України).
- 19.01.2016 р. Затверджено Примірний перелік інформації, яка має міститися у документі про підвищення кваліфікації: наказ МОН України № 34.
- 18.02.2016 р. Затверджено Державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2016-2020 роки: постанова Кабінету Міністрів України № 148.
- 16.03.2016 р. Затверджено Перелік суб'єктів підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями: Наказ Мінсоцполітики

- України № 256.
- 31.03.2016 р. Оприлюднено інформацію про стан упровадження проекту «Хмарні сервіси в освіті», спрямованого на підвищення цифрової грамотності вчителів в рамках неформальної освіти для дорослих»: рішення колегії МОН України № 3/1-19.
- 6-8.10.2016 р. Міжнародні Дні освіти дорослих у Запорізькій області (Запоріжчина, Україна).
- 2016 р. Оприлюднено проєкт «Концепції розвитку післядипломної освіти в Україні».
- 2016 р. Громадська спілка «Українська асоціація освіти дорослих» набула статусу члена Європейської асоціації освіти дорослих (ЕАЕА).
- 2016 р. Місто Мелітополь отримало статус члена Глобальної мережі ЮНЕСКО міст, що навчаються, й стало першим на пострадянському просторі містом, що має такий статус (*ініціатива подання – Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, виконавчий комітет Мелітопольської міської ради (Запорізька обл., Україна)*).
- 31.05.2017 р. Затверджено «Порядок розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів»: постанова Кабінету Міністрів України № 373.
- 09.08.2017 р. Затверджено зміни, що вносяться до Порядку державного визнання документів про вищу духовну освіту, наукові ступені та вчені звання, виданих вищими духовними навчальними закладами: Постанова Кабінету Міністрів України № 595.
- 05.09.2017 р. Ухвалено Закон України «Про освіту» № 2145-VIII. *Уперше до законодавчої бази України введено поняття «освіта дорослих» (стаття 18 «Освіта дорослих»). Законом проголошено, що освіта дорослих є складовою освіти впродовж життя, спрямована на реалізацію права кожної повнолітньої особи на безперервне навчання з урахуванням її особистісних потреб, пріоритетів суспільного розвитку та потреб економіки, зазначено її форми та конкретизовано складники.*
- 11.10.2017 р. Нова редакція Закону України «Про державну службу» (підстава – 2148-VIII: Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій». У Законі виокремлено *Статтю 29. Навчання і підвищення кваліфікації державних службовців.*
- 27.10.2017 р. Форум «Міста, що навчаються: нові можливості для розвитку громади» (м. Мелітополь, Україна). *Ініціатива ГО «Українська асоціація міст, що навчаються».*
- 02-03. Міжнародний Форум неформальної освіти дорослих

- 11.2017 р. «Освіта дорослих і розвиток громадянського суспільства» (м. Київ, Україна).
- 01.12.2017 р. Схвалено Концепцію реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад: розпорядження Кабінету Міністрів України № 974-р.
- 20.12.2017 р. Затверджено Типове положення про молодіжний центр, Типове положення про експертну раду при молодіжному центрі: постанова Кабінету Міністрів України № 1014.
- 2017 р. Засновано Громадську організацію «Українська асоціація міст, що навчаються» (м. Мелітополь, Україна).
- 2017 р. Стартувало створення Української мережі міст, що навчаються (ініціатива Громадської організації «Українська асоціація міст, що навчаються» (м. Мелітополь, Україна). *Декларацію про створення Мережі підписали представники міст Мелітополь, Нікополь, Новояворівськ, Павлоград і Токмак на Першому Форумі «Міста, що навчаються: нові можливості для розвитку громади», який відбувся під патронатом Національної комісії України у справах ЮНЕСКО (27.10.2017 р., м. Мелітополь, Україна).*
- 11.01.2018 р. Ухвалено Стратегію державної політики з питань здорового та активного довголіття населення на період до 2022 року: розпорядження Кабінету Міністрів України №10-р.
- 12.01.2018 р. Утворено робочу групу з розроблення проекту Закону України «Про освіту дорослих»: наказ МОН України №30.
- 22.01.2018 р. Затверджено «Методику розроблення професійних стандартів»: наказ Міністерства соціальної політики України № 74.
- 14.03.2018 р. Створено Державну службу якості освіти.
- 28.03.2018 р. Затверджено Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я.
- 16.07.2018 р. Затверджено Концепцію розвитку педагогічної освіти: наказ МОН України № 776 (п. II). *Співрозробник Концепції – ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України.*
- 19.09.2018 р. Схвалено Концепцію підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти.
- 03.10.2018 р. Схвалено Концепцію розвитку громадянської освіти в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України № 710-р.
- 24.11.2018 р. Прийнято Стратегію Пласту 2030: протокол №1 XV

- Крайового пластового з'їзду МО «Пласт – Національна Скаутська організація України»
- 05.12.2018 р.
2018 р. Створено Національне агентство кваліфікацій.
Здійснено підготовку проєкту проміжного Національного звіту Уряду України як складової чергового Глобального звіту ЮНЕСКО з навчання та освіти дорослих відповідно до Беленських рамок дій, прийнятих у 2009 р. за результатами 6-ї міжнародної конференції з освіти дорослих (м. Белен, Бразилія), на основі опитувальника ЮНЕСКО (співвиконавці: відділ андрагогіки, відділ зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України, Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України).
- 2018 р. Створено Директорат вищої освіти і освіти дорослих МОН України.
- 2018 р. Здійснено пілотне соціологічне дослідження «Неформальна освіта в Україні: вимір можливостей» (за підтримки ДУТ та ГО «Міжнародний центр неформальної освіти, Україна»).
- 2018 р. Затверджено Міську програму «Освіта дорослих в м. Нікополі на 2019-2021 роки» (Нікопольська міська громада, Дніпропетровська обл., Україна).
- 2018 – 2019 рр. Здійснено моніторинг навчальних потреб представників органів місцевого самоврядування України (Програма Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні»).
- 06.02.2019 р. Затверджено Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад: постанова Кабінету Міністрів України № 106.
- 15.02.2019 р. До національного класифікатора професій ДК 003:2010 уведено професію «андрагог» (ініціатива МОН України, співініціатива ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України).
- 22.02.2019 р. Затверджено Порядок проведення атестації лікарів: наказ Міністерства охорони здоров'я України № 446.
- 15.03.2019 р. Здійснено обговорення законопроєкту «Про освіту дорослих» експертами галузі (ініціатива МОН України).
- 25.03.2019 р. Верховною Радою України одержано проєкт Закону України «Про державне визнання і підтримку Пласту – Національної скаутської організації України» № 10184.
- 23.04.2019 р. Затверджено Положення про інституційну та дуальну форми здобуття загальної середньої освіти.
- 25.04.2019 р. Ухвалено Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»

- № 2704-VIII.
- 31.05.2019 р. Проведено круглий стіл з проблем освіти дорослих на національному рівні з обговорення проблем, висловлення зауважень, пропозицій та рішень представниками державного сектору й недержавних організацій задля формування Концепції розвитку освіти дорослих в Україні (ініціатива Громадської спілки «Українська асоціація освіти дорослих» за підтримки Представництва DVV International в Україні, м. Київ (Україна).
- 6.06.2019 р. Ухвалено Закон України «Про фахову передвищу освіту» № 2745-VIII.
- 12.06.2019 р. Схвалено Концепцію реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року: розпорядження Кабінету Міністрів України № 419-р.
- 21.08.2019 р. Створено Національне агентство забезпечення якості вищої освіти.
- 21.08.2019 р. Затверджено Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постановою Кабінету Міністрів України № 800.
- 18.10.2019 р. Затверджено Програму підготовки супервізорів: наказ МОН України № 1313.
- 06.11.2019 р. Проведено панельну дискусію та організовано відкриття фотовиставки-презентації «Освіта дорослих в переломні часи: німецько-український досвід» (ініціатива Української асоціації освіти дорослих в партнерстві з DVV International в Україні та Національним музеєм історії України за підтримки Посольства Німеччини в Україні).
- 26.11.2019 р. Затверджено Порядок організації підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування.
- 12.12.2019 р. Затверджено Положення про інституційну форму здобуття професійної (професійно-технічної) освіти.
- 17.12.2019 р. Ухвалено Закон України «Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху» № 385-IX (набув чинності 16.01.2020 р.).
- 2019 р. Створено Громадську раду з питань освіти дорослих при Департаменті праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради (м. Миколаїв, Україна; ініціатива Центру «Європейська освіта дорослих» за підтримки Експертно-громадської ради міста).
- 2019 р. Розроблено та оприлюднено «Концепцію розвитку освіти дорослих в Україні» (авт. кол.: Л. Лук'янова, О. Аніщенко, Л. Москаленко; ініціатива ГС «Українська асоціація освіти дорослих» у співпраці з ІПООД імені

- Івана Зязюна НАПН України за підтримки Представництва DVV International в Україні).
- 2019 р. Розроблено та опубліковано авторську «Концепцію розвитку неформальної освіти дорослих в Україні» (О. Аніщенко, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України).
- 2019 р. Розроблено організаційно-розпорядчі документи щодо розвитку освіти дорослих у громадах для використання на місцевому рівні в Україні («Методичні рекомендації щодо розроблення стратегій з впровадження культури навчання та освіти дорослих на місцевому рівні»; «Примірне положення про центр освіти дорослих»; «Примірні посадова інструкція керівника структурного підрозділу, відповідального за навчання та освіти дорослих»; «Примірні посадова інструкція керівника центру освіти дорослих (у формі комунальної організації)»; «Примірні посадова інструкція менеджера центру освіти дорослих (у формі комунальної організації)» (ініціатива ГС «Українська асоціація освіти дорослих» за підтримки Представництва DVV International в Україні).
- 09.01.2020 р. Затверджено Положення про особливості організації освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти: наказ Міністерства оборони України № 4.
- 29.04.2020 р. Затверджено План заходів на 2020–2027 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року.
- 29.07.2020 р. Затверджено Положення про центр професійного розвитку педагогів.
- 07.09.2020 р. Для громадського обговорення запропоновано проєкт Закону України «Про освіту дорослих» (Міністерство освіти і науки України).
- 30.11.2020 р. Унормовано удосконалення організації та проведення курсів професійної військової освіти та підвищення кваліфікації військовослужбовців та працівників збройних Сил України у 2021 – 2022 роках: наказ Міністерства оборони України № 448.
- 2020 р. Здійснено підготовку Регіонального звіту щодо розвитку освіти дорослих для Глобального звіту ЮНЕСКО з навчання та освіти дорослих відповідно до Беленських рамок дій, прийнятих у 2009 р. за результатами 6-ї міжнародної конференції з освіти дорослих (CONFINTEA VI, м. Белен, Бразилія) (співвиконавці: Громадська спілка «Українська асоціація

- освіти дорослих», Представництво DVV International в Україні у співпраці з ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України).
- 2020 р. Здійснено моніторинг навчальних потреб жінок в Україні (проект «Аналіз навчальних потреб жінок в Україні» / Project «Women Learning Needs Analysis in Ukraine», зреалізований ГО «Жіноча Професійна Ліга» за підтримки CIVICUS Solidarity Fund).
- 2020 р. Здійснено моніторинг освітніх потреб дорослого населення Вінницької міської територіальної громади в неформальній освіті (проект «Дослідження освітніх потреб соціально вразливих верств Вінницької громади» ГО «Центр ПоділляСоціум» за підтримки DVV International в Україні та сприяння Федерального Міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини).
- 2020 р. Затверджено «Програму неформальної освіти дорослих на базі Централізованої бібліотечної системи для дорослих м. Львова» (Львівська міська громада, Львівська обл., Україна).
- 2020 р. Затверджено «План дій із удосконалення послуг щодо освіти дорослих на території Галицинівської сільської ради (ОТГ) на 2020-2026 роки» (Галицинівська ОТГ, Миколаївська обл., Україна).
- 14.04.2021 р. Схвалено Національну стратегію із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України №366-р.
- 14.04.2021 р. Схвалено проєкт Концепції розвитку юридичної освіти.
- 16.04.2021 р. Утворено Комітет з освіти дорослих Громадської ради при Міністерстві освіти і науки України: протокол № 2 онлайн засідання Громадської ради при Міністерстві освіти і науки України.
- 23.04.2021 р. Затверджено Типові програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників: наказ МОН України № 457.
- 02.06.2021 р. Затверджено «Стратегію людського розвитку»: Указ Президента України № 225/2021.
- 02.06.2021 р. Затверджено «Державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2021 – 2025 роки».
- 22.06.2021 р. Затверджено Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію: наказ Міністерства охорони здоров'я України № 1254.
- 14.07.2021 р. Затверджено Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників»: постанова Кабінету Міністрів України № 725.
- 18.08.2021 р. Затверджено зміни до наказу «Положення про

- 21.09.2021 р. професійне медичне стажування за межами закладу охорони здоров'я, де працює медичний працівник»: наказ Міністерства охорони здоров'я України № 1751.
- 2021 р. Схвалено рішення щодо доопрацювання законопроекту «Про освіту дорослих» та направлення його на розгляд Кабінету Міністрів України (Колегія МОН України).
- 2021 р. Утворено підкомітет з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти у складі комітету Верховної Ради України.
- 2021 р. Затверджено Комплексну міську програму «Розвиток освіти дорослих в м. Мелітополі Запорізької області на 2021-2025 роки» (Мелітопольська міська громада, Запорізька обл., Україна).
- 2021 р. Затверджено міську програму «Вінниця – громада відкритих можливостей для людей похилого віку Вінницької міської територіальної громади на 2021-2023 роки» (Вінницька міська громада, Вінницька обл., Україна).
- 2021 р. Затверджено цільову програму «Розвиток освіти дорослих у Полтавській міській територіальній громаді на 2021 – 2025 роки» (Полтавська міська громада, Полтавська обл., Україна).
- 2021 р. Опубліковано авторську «Концепцію діяльності університетів третього віку» (Л.Б. Лук'янова, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України).
- 08.02.2022 р. Затверджено «Порядок визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»: наказ МОН України №130.
- 10.02.2022 р. Зареєстровано проєкт Закону України про освіту дорослих (№ 7039, 7 сесія ІХ скликання, Верховна Рада України). *Урядом підтримано проєкт Закону України «Про освіту дорослих».*
- 23.02.2022 р. Схвалено Стратегію розвитку вищої освіти в Україні на 2022 – 2032 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України № 286-р.
- 28.02.2022 р. Зареєстровано проєкт Закону про навчання та освіту дорослих (*альтернативний проєкт*) (№ 7039-1, 7 сесія ІХ скликання, Верховна Рада України).
- 21.04.2022 р. Створено Національну раду з відновлення України від наслідків війни.
- 08.05.2022 р. Затверджено Основні напрями реформування професійно-технічної освіти в Україні: Указ Президента України № 322/96.
- 05.07.2022 р. Відзначено діяльність ГС «Українська асоціація освіти дорослих» в умовах війни росії проти України нагородою «Особливе визнання» (офіційна церемонія

- нагородження у рамках щорічного Фестивалю навчання, що проводиться у Великобританії за сприяння Інституту навчання та роботи (Festival of Learning Awards, UK; Institute of Learning and Work, UK).
- 08.07.2022 р. Затверджено «Програму освіти дорослих впродовж життя Новояворівської міської територіальної громади» на 2022 рік: рішення позачергової 36 сесії Новояворівської міської ради.
- 06.08.2022 р. Прийнято за основу проєкт Закону України про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності: Постанова Верховної Ради України № 2537-ІХ.
- 10 – 11. 2022 р. Оприлюднено авторську аналітичну записку «Аналітика навчання дорослих в Україні у контексте набуття членства в ЄС» (О. Лазоренко, Н. Чала; проєкт «Підтримка діяльності УНП ФГС СхП у 2021-2023 рр.» Інституту економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу (ініціатива Жіночої Професійної Ліги).
- 01.11.2022 р. Внесено зміни до постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції, осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, та постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб» від 31 березня 2015 р. № 179 і «Про затвердження Порядку організації соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції, осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, та постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб» від 21 червня 2017 р. № 432: Постанова Кабінету Міністрів України №1235.